

ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΕΣΗ Αρ. 272/2021

[ΛΙΑΤΣΟΣ, Πρόεδρος]
[ΓΙΑΣΕΜΗΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ-ΑΝΔΡΕΟΥ, ΣΑΝΤΗΣ,
ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ, Δ/ΣΤΕΣ]

13 Οκτωβρίου 2022

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΑΚΗ ΤΖΙΟΒΑΝΝΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΚΑΙ ΩΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΓΙΟΝΑΝΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΕΝΤΑΛΜΑΤΟΣ CERTIORARI

ΚΑΙ

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΕΝΤΑΛΜΑ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ 03.11.2020 ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΚΔΟΘΗΚΕ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΥΠ' ΑΡ. 19/2020 (ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΑΙΤΗΣΗ) ΑΠΟ ΤΟ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΣΥΝΔΙΑΛΕΞΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΚΑΤΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ) ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ 1996 ΚΑΙ 2015

*Δ. Κυπριανού (κα) με Α. Ματθαίου (κα) για εφεσείοντα, Γενικό Εισαγγελέα
Γ. Παπαϊωάννου με Χρ. Παπαϊωάννου, για Γιώργος Α. Παπαϊωάννου
ΔΕΠΕ και Π. Χριστοδούλου (κα) με Β. Χαραλάμπους, για Γιώργος Ζ.
Γεωργίου & Συνεργάτες ΔΕΠΕ, για τους εφεσίβλητους*

**Η απόφαση του Δικαστηρίου θα δοθεί από τον
Δικαστή Γ.Ν. Γιασεμή.**

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΓΙΑΣΕΜΗΣ, Δ. Με την παρούσα έφεση επιδιώκεται η αναθεώρηση της απόφασης Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου, (το Δικαστήριο) να ακυρώσει «δικαστικό ένταλμα», (το ένταλμα), με το οποίο εξουσιοδοτείτο η πρόσβαση σε «καταγεγραμμένο περιεχόμενο ιδιωτικής επικοινωνίας» και σε «δεδομένα», αφορόντα τους εφεσίβλητους. Το ένταλμα, εξέδωσε, στις 3.11.2020, στη βάση μονομερούς αίτησης, (η αίτηση), Δικαστής του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας-Αμμοχώστου, δυνάμει, όπως αναφέρεται σε αυτό, των *άρθρων 21, 22 και 23 του περί Προστασίας του Απορρήτου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας (Παρακολούθηση Συνδιαλέξεων και Πρόσβαση σε Καταγεγραμμένο Περιεχόμενο Ιδιωτικής Επικοινωνίας) Νόμου του 1996, (Ν. 92(Ι)/1996)*, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί, (ο Ν. 92(Ι)/1996). Η έκδοση του, σκοπούσε στη διερεύνηση έντεκα, συνολικά, ποινικών αδικημάτων, τα οποία αναφέρονται, συγκεκριμένα, στην αίτηση που υπέβαλε, σχετικά, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, (ο εφεσείων).

Το Δικαστήριο, με ένταλμα certiorari, το οποίο εξέδωσε στο πλαίσιο διακλήσεως αίτησης που καταχώρησαν οι εφεσίβλητοι, ακύρωσε το ένταλμα. Οι λόγοι προς τούτο, εδράζονται στη διαπίστωση του ότι το Επαρχιακό Δικαστήριο, κατά την έκδοση του εντάλματος, ενήργησε «μηχανιστικά», με την έννοια ότι παρέλειψε να ασκήσει τη διακριτική του εξουσία, δυνάμει του *άρθρου 23(1) του*

N.92(I)/1996, καθώς, επίσης, ότι ενήργησε, καθ' υπέρβαση εξουσίας, όσον αφορά την εφαρμογή του *άρθρου 21(4)* του ίδιου Νόμου. Προηγήθηκε, της πιο πάνω αιτήσεως, η νενομισμένη, μονομερής, αίτηση για άδεια, η οποία εγκρίθηκε για την προώθηση μόνο, των προαναφερθέντων λόγων ακύρωσης. Μάλιστα, οι εφεσίβλητοι, με αντέφεση προσβάλλουν την απόφαση του Δικαστηρίου να μην εγκρίνει τους υπόλοιπους λόγους ακύρωσης. Κατά τα άλλα, εισηγούνται ότι η απόφαση του Δικαστηρίου είναι ορθή, δεδομένων των θεμάτων, στα οποία η εξέτασή της είχε επικεντρωθεί. Η απόφαση, ανωτέρω, του Δικαστηρίου, βρήκε αντίθετη την πλευρά του εφεσείου. Εισηγείται ότι, το Επαρχιακό Δικαστήριο, κατά την έκδοση του εντάλματος, έλαβε υπόψη το περιεχόμενο της αίτησης και της υποστηρικτικής, αυτής, ένορκης δήλωσης και ενήργησε στη βάση των προνοιών των, σχετικών, άρθρων του *N.92(I)/1996*.

Σύμφωνα με τα γεγονότα, την αίτηση υπέβαλε, μονομερώς, ο εφεσείου, όπως ηδύνατο να πράξει, δυνάμει του *άρθρου 21(1)¹* του *N.92(I)/1996*. Με αυτή αιτείτο, κατά πρώτο, την έκδοση εντάλματος με το οποίο να εξουσιοδοτείτο η « πρόσβαση, επιθεώρηση και λήψη όσων δεδομένων αποτελούν καταγεγραμμένο περιεχόμενο ιδιωτικής επικοινωνίας από τα δεδομένα που αναφέρονται στο **Μέρος II** και τα οποία έχουν σχέση με τη διερεύνηση των πιο κάτω ποινικών αδικημάτων,

¹ 21(1) Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δύναται να υποβάλει μονομερή (*ex parte*) αίτηση στο Δικαστήριο, ζητώντας έκδοση δικαστικού εντάλματος, με το οποίο εξουσιοδοτείται ή εγκρίνεται η πρόσβαση, η επιθεώρηση και η λήψη καταγεγραμμένου περιεχομένου ιδιωτικής επικοινωνίας από ή εκ μέρους του ιδίου ή του Αρχηγού της Αστυνομίας ή οποιουδήποτε ανακριτή.

αριθμός των οποίων περιλαμβάνονται στην υποπαράγραφο Β της παραγράφου 2 του Άρθρου 17 του Συντάγματος:» Κατά δεύτερο, αιτείτο, όπως με το ένταλμα εξουσιοδοτείτο «η πρόσβαση σε δεδομένα ως αυτά ορίζονται στον *περί Διατήρησης Τηλεπικοινωνιακών Δεδομένων στα άρθρα 6, 7, 8, 9, 10 και 11 με σκοπό τη διερεύνηση Σοβαρών Ποινικών Αδικημάτων Νόμου του 2007*, τα οποία εύλογα πιστεύεται ότι βρίσκονται καταγεγραμμένα ή περιέχονται στα δεδομένα που αναφέρονται στο *Μέρος II.*». Η παραπομπή, ανωτέρω, είναι στον *περί Διατήρησης Τηλεπικοινωνιακών Δεδομένων με Σκοπό τη Διερεύνηση Σοβαρών Ποινικών Αδικημάτων Νόμο του 2007, (Ν.183(Ι)/2007)*, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί, (ο *Ν.183(Ι)/2007*). Εμφανώς, η αναφορά σε «δεδομένα», στο δεύτερο αιτητικό, παραπέμπει στον εν λόγω όρο, όπως τούτος ερμηνεύεται στο *άρθρο 2(1)² του Ν.183(Ι)/2007*. Ουδεμία σχέση έχει, ο προαναφερθείς όρος, με την ίδια λέξη που χρησιμοποιείται στο πρώτο αιτητικό, και παρέπεμπε σε στοιχεία μαρτυρίας που αναζητούνταν από την Αστυνομία. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονταν στο Μέρος II της αίτησης, τα στοιχεία στα οποία ζητείτο πρόσβαση, φέρεται να περιέχονταν σε έγγραφα, συσκευές και αντικείμενα, που είχαν, ήδη, περιέλθει στην κατοχή της Αστυνομίας, με τον τρόπο που εξηγείται στην αίτηση.

² 2(1) « “δεδομένα» σημαίνει τα δεδομένα κίνησης και θέσης και τα συναφή δεδομένα που είναι αναγκαία για την αναγνώριση του συνδρομητή ή/και του χρήστη και που προσδιορίζονται στα άρθρα 6, 7, 8, 9, 10 και 11 του παρόντος Νόμου.”»

Το Επαρχιακό Δικαστήριο, κατά την έκδοση του εντάλματος αιτιολόγησε την απόφαση του, συναφώς, σε ξεχωριστό πρακτικό (το πρακτικό), το οποίο συντάξε κατά τον ίδιο χρόνο που συντάξε και το ένταλμα. Αναμφίβολα, τα δύο έγγραφα διαβάζονται μαζί, με το πρακτικό να αποτελεί, προφανώς, την αιτιολόγηση της απόφασής του και το ένταλμα να περιέχει το διατακτικό μέρος της. Το Δικαστήριο, κατά την εξέταση της αίτησης για ένταλμα certiorari, αναγνώρισε τη σχέση, ανωτέρω, μεταξύ των δύο εγγράφων. Σημειώνεται δε, πως, με το ένταλμα εξουσιοδοτούνταν οι αστυνομικοί ανακριτές, που κατονομάζονται στο Μέρος Ι της αίτησης, να αποκτήσουν πρόσβαση σε «καταγεγραμμένο περιεχόμενο ιδιωτικής επικοινωνίας» και σε «δεδομένα». Το Επαρχιακό Δικαστήριο, στο σημείο εκείνο συμπλήρωσε με αναφορά στην πεποίθηση που διατυπωνόταν στην ένορκη δήλωση, και εκφράζεται στο *άρθρο 21(3) του Ν.92(Ι)/1996* με τον όρο «εύλογα πιστεύεται», για την ύπαρξη τέτοιων στοιχείων σε έγγραφα, συσκευές και αντικείμενα, που είχαν περιέλθει στην κατοχή της Αστυνομίας. Στο πλαίσιο της έφεσης, δεν ηγέρθη οποιοδήποτε θέμα, όσον αφορά την πιο πάνω πτυχή. Κατά τη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου, ηγέρθησαν τα θέματα που έχουν προαναφερθεί, σε σχέση με τη νομιμότητα της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου, να προβεί στην έκδοση του εντάλματος, όπως αυτή καταγράφεται στο πρακτικό. Με την έφεση, προσβάλλεται η ορθότητα της απόφασης, σχετικά, του Δικαστηρίου να προβεί στην ακύρωση του εντάλματος. Στο επίκεντρο, ειδικά, των λόγων έφεσης 1 και 2, που αφορούν στον

προαναφερθέντα πρώτο λόγο ακύρωσης, βρίσκεται το *άρθρου 23(1) του Ν.92(Ι)/1996*.

Άρθρο 23(1) του Ν.92(Ι)/1996

Κατ' αρχάς, να σημειωθεί ότι τα *άρθρα 21 και 22 του Ν.92(Ι)/1996*, προβλέπουν τις απαιτήσεις που πρέπει να ικανοποιούνται, προς διασφάλιση του νομότυπου της αίτησης για την έκδοση δικαστικού εντάλματος, δυνάμει του *άρθρου 23(1)* του ίδιου Νόμου. Ειδικά, το *άρθρο 21*, στα *εδάφια (1), (2) και (3)*, προβλέπει για τη δυνατότητα του Γενικού Εισαγγελέα να υποβάλει αίτηση και να ζητά την έκδοση δικαστικού εντάλματος το οποίο να εξουσιοδοτεί την πρόσβαση σε «*περιεχόμενο ιδιωτικής επικοινωνίας*» και σε «*δεδομένα*», τα οποία «*εύλογα πιστεύεται*» ότι βρίσκονται καταγεγραμμένα σε έγγραφα, ή σε συσκευές, ή σε αντικείμενα, στα οποία ζητείται πρόσβαση. Το *άρθρο 22*, προβλέπει για το περιεχόμενο τέτοιας αίτησης, που αναφέρεται πιο πάνω, καθώς, επίσης, της υποστηρικτικής, αυτής, ένορκης δήλωσης. Στο τελευταίο έγγραφο, ανωτέρω, πρέπει να δικαιολογείται, στη βάση εμπειριστατωμένης έκθεσης γεγονότων, η πεποίθηση του αιτητή ότι, «*το ζητούμενο δικαστικό ένταλμα πρέπει να εκδοθεί.*», (*άρθρο 22(β)*). Σχετικές, ως προς τούτο, είναι και οι λοιπές πρόνοιες του *άρθρου 22*.

Το εκδίδον δικαστήριο, λοιπόν, σε αίτηση όπως αυτή που προνοείται στο *άρθρο 21(1) του Ν.92(Ι)/1996*, αφού ικανοποιηθεί ότι συντρέχουν οι πιο πάνω

απαιτήσεις, καθώς, επίσης, οι απαιτήσεις του *άρθρου 21(4)*, στο οποίο γίνεται, ειδική, αναφορά πιο κάτω, το επόμενο στάδιο, στο οποίο πρέπει, ιδιαιτέρως, να εστιάσει την προσοχή του, είναι αυτό που προβλέπεται στο, εξουσιοδοτικό, *άρθρο 23(1)* του ίδιου νόμου. Στο βαθμό που ενδιαφέρει, προβλέπει τα εξής:

«23.(1) Ο Δικαστής δύναται να εκδώσει το αναφερόμενο στα άρθρα 21 και 22 δικαστικό εντάλμα, όπως αυτό ζητήθηκε με την αίτηση ή με τέτοιες τροποποιήσεις ή με τέτοιους όρους που ο ίδιος κρίνει αναγκαίους, εάν ικανοποιηθεί ότι, με βάση τα γεγονότα τα οποία υποβλήθηκαν από τον αιτητή-

(α) Υπάρχει εύλογη υποψία ή πιθανότητα ότι πρόσωπο διέπραξε, διαπράττει ή αναμένεται να διαπράξει αδίκημα...·

(β) υπάρχει εύλογη υποψία ή πιθανότητα ότι συγκεκριμένη ιδιωτική επικοινωνία συνδέεται ή είναι συναφής με το αδίκημα ...·

(γ) η έκδοση του δικαστικού εντάλματος είναι προς το συμφέρον της δικαιοσύνης.»

Το πιο πάνω άρθρο, παρέχει στο εκδίδον δικαστήριο διακριτική εξουσία, την οποία ασκεί στη βάση των, συγκεκριμένων, κριτηρίων, που προβλέπονται σε αυτό, να αποφασίσει κατά πόσο δικαιολογείται να προβεί στην έκδοση του δικαστικού εντάλματος, που αναφέρεται στο *άρθρο 21(1) του Ν.92(Ι)/1996*, ήτοι, με το οποίο να *«εξουσιοδοτείται ή εγκρίνεται η πρόσβαση, η επιθεώρηση και η λήψη καταγεγραμμένου περιεχομένου ιδιωτικής επικοινωνίας...»*. Αναμφίβολα, τα πιο πάνω κριτήρια, όπως παρατήρησε, σχετικά, και το Δικαστήριο, εφαρμόζονται μαζί, σε κάθε περίπτωση στην οποία υποβάλλεται αίτηση για την έκδοση δικαστικού εντάλματος, δυνάμει του *άρθρου 23(1)*, ανωτέρω.

Στην προκειμένη περίπτωση, το Επαρχιακό Δικαστήριο, στο πρακτικό αιτιολόγησης της απόφασής του, για την έκδοση του εντάλματος, δεν έκανε αναφορά στο *άρθρο 23(1)* ή στα κριτήρια που αυτό προβλέπει. Τούτο ήταν το πρώτιστο που έπρεπε να είχε πράξει, προκειμένου να καταδείκνυε τα περί της συνδρομής τους ή μη, σε σχέση με την αίτηση, που ήταν ενώπιον του. Ό,τι ανέφερε ήταν άσχετο με ό,τι επιδιώκετο με αυτή. Όπως το έθεσε «... στη βάση των δεδομένων που τέθηκαν διαπιστώνεται η ύπαρξη εύλογης υποψίας ή πιθανότητας ότι τα συγκεκριμένα δεδομένα συνδέονται ή είναι συναφή με σοβαρά ποινικά αδικήματα». Εμφανώς, πρόκειται για λανθασμένη αντίκρουση, του όλου θέματος, αφού το *άρθρο 23(1)*, δε θέτει τέτοια απαίτηση, ως η ανωτέρω, και δη σε σχέση με «δεδομένα». Εν πρώτοις, το εν λόγω άρθρο προβλέπει, ότι το εκδίδον δικαστήριο πρέπει να ικανοποιηθεί, πως «υπάρχει εύλογη υποψία ή πιθανότητα ότι πρόσωπο διέπραξε, διαπράττει ή αναμένεται να διαπράξει **αδίκημα**», ως η *παράγραφος (α)* αυτού. Με δεδομένη την απαίτηση, ανωτέρω, τούτο πρέπει, ακολούθως, να ικανοποιηθεί, βάσει της *παραγράφου (β)*, πως «υπάρχει εύλογη υποψία ή πιθανότητα ότι η συγκεκριμένη ιδιωτική επικοινωνία συνδέεται ή είναι συναφής με το **αδίκημα**», δηλαδή, το «αδίκημα» για το οποίο γίνεται λόγος στην *παράγραφο (α)*, ανωτέρω. Σε κάθε περίπτωση, η έκδοση του δικαστικού εντάλματος, επιβάλλεται να «είναι προς το συμφέρον της δικαιοσύνης», ως η *παράγραφος (γ)* της εν λόγω, διάταξης. Τα πιο πάνω κριτήρια, εξετάζονται στο πλαίσιο αίτησης δυνάμει του *άρθρου 21(1)* του

N.92(I)/1996 για πρόσβαση σε «καταγεγραμμένο περιεχόμενο ιδιωτικής επικοινωνίας». Δεν εξετάζονται σε σχέση με αίτημα για πρόσβαση σε «δεδομένα», για τα οποία προβλέπει ο *N.183(I)/2007*.

Το Επαρχιακό Δικαστήριο, κατά την εξέταση της αίτησης για έκδοση του εντάλματος, δεν έστρεψε, καθόλου, την προσοχή του στις απαιτήσεις, ανωτέρω, του *άρθρου 23(1) του N.92(I)/1996*. Η, προαναφερθείσα, παρατήρησή του, ότι «τα συγκεκριμένα δεδομένα συνδέονται ή είναι συναφή με σοβαρά ποινικά αδικήματα», απαντά στο *άρθρο 4(4)³ του N.183(I)/2007*, το οποίο παρέχει σε εκδίδον δικαστήριο εξουσία για την έκδοση διατάγματος πρόσβασης σε «δεδομένα», στη βάση αίτησης που υποβάλλεται δυνάμει του *εδαφίου (1)(α)* του ίδιου άρθρου. Οι πρόνοιες του συγκεκριμένου νόμου δεν μπορεί να αποτελέσουν τη νομική βάση αίτησης επί της οποίας να εκδοθεί δικαστικό ένταλμα το οποίο να εξουσιοδοτεί την πρόσβαση σε «καταγεγραμμένο περιεχόμενο ιδιωτικής επικοινωνίας», όπως αναφέρεται στο *άρθρο 21(1) του Νόμου 92(I)/1996*. Ο κάθε ένας, από τους δύο προαναφερθέντες Νόμους, ρυθμίζει διαφορετικά θέματα. Υποστήριξη, προς τούτο, παρέχεται στο *άρθρο 22, του N.183(I)/2007*.

³ 4(4) Ο Δικαστής δύναται να εκδόσει το διάταγμα που καθορίζεται στις διατάξεις του εδαφίου (1), όπως ζητήθηκε με την αίτηση ή με τέτοιες τροποποιήσεις ή με τέτοιους όρους, με το οποίο να εξουσιοδοτείται η πρόσβαση στα δεδομένα, εφόσον ικανοποιηθεί ότι με βάση τα γεγονότα τα οποία υποβλήθηκαν:

(α) Υπάρχει εύλογη υποψία ή πιθανότητα, ότι πρόσωπο διαπράττει, διέπραξε ή αναμένεται να διαπράξει σοβαρό ποινικό αδίκημα·

(β) υπάρχει εύλογη υποψία ή πιθανότητα, ότι συγκεκριμένα δεδομένα συνδέονται ή είναι συναφή με σοβαρό ποινικό αδίκημα.

Σύμφωνα με αυτό, «*Τίποτα στον παρόντα Νόμο δεν επηρεάζει ούτε μπορεί να θεωρηθεί ότι επηρεάζει την εφαρμογή των διατάξεων του περί Προστασίας του Απορρήτου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας (Παρακολούθηση Συνδιαλέξεων) Νόμου*». Η πρόνοια, ανωτέρω, εκφράζει τη θέληση του Νομοθέτη, όπως οι δύο Νόμοι εφαρμόζονται ξεχωριστά, ο ένας από τον άλλο.

Στο σημείο αυτό, επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο του *N.92(I)/1996*, και, ειδικά, ως εκ της προαναφερθείσας πρόνοιας στο *άρθρο 21(1)*, δεν παρέχεται δυνατότητα στο Γενικό Εισαγγελέα να υποβάλει αίτηση με μοναδικό αίτημα την πρόσβαση σε «*δεδομένα*». Στο *εδάφιο (2)*, του ίδιου άρθρου, αναφέρεται, συγκεκριμένα, ότι η αίτηση, η οποία προβλέπεται στο *εδάφιο (1)*, μπορεί να υποβληθεί, «*αναφορικά με περιεχόμενο επικοινωνίας, που βρίσκεται καταγεγραμμένο σε έγγραφα ή σε συσκευές ή σε αντικείμενα που έχουν περιέλθει ή πρόκειται να περιέλθουν στην κατοχή της Αστυνομίας ...*». Πασιφανώς, τούτο είναι το πρώτιστο αίτημα, για το οποίο μπορεί να υποβληθεί η εν λόγω αίτηση. Ωστόσο, στο *άρθρο 21(3)(α)* προβλέπεται, επίσης, ότι σε αίτηση ως η αναφερόμενη στο *εδάφιο (1)* του ίδιου άρθρου, δυνατό να περιληφθεί «*αίτημα για πρόσβαση σε δεδομένα*», όπως αυτά ορίζονται στο *N.183(I)/2007*. Στο *άρθρο 22, του N.92(I)/1996*, όπου προβλέπεται το περιεχόμενο της ένορκης δήλωσης και της αίτησης, αναφέρεται, ειδικά, στην παράγραφο (δ), ότι σε αυτή περιέχεται «*το αίτημα, εάν είναι αναγκαίο, για πρόσβαση σε δεδομένα ...*». Υποστήριξη στην

πιο πάνω θέση, παρέχει και η πρόνοια στο *άρθρο 23(2)*⁴ του *N.92(I)/1996*. Δεδομένων των πιο πάνω παρατηρήσεων, αυτοτελής αίτηση για πρόσβαση σε «δεδομένα», προβλέπεται στο *άρθρο 4(1)(α)* του *N.183(I)/2007*, με την πρόνοια ότι, «... αστυνομικός ανακριτής, δύναται να εξασφαλίσει δεδομένα που έχουν σχέση με τη διερεύνηση σοβαρού ποινικού αδικήματος, εφόσον προηγουμένως εξασφαλίσει από το Δικαστήριο σχετικό διάταγμα.» Παρεμπιπτόντως, η αντίληψη του Δικαστηρίου, όσον αφορά το πιο πάνω θέμα, δεν διαπιστώνεται να δίσταται από τη θέση, ανωτέρω, με την οποία θέση, φαίνεται να συμφωνεί ο εφεσεΐων. Επομένως, λανθασμένα γίνεται εισήγηση στο λόγο 5 της έφεσης περί του αντιθέτου.

Τέλος, σημειώνεται ότι, η πρόνοια στο *άρθρο 21(3)(α)* του *N.92(I)/1996* που προβλέπει τη δυνατότητα για υποβολή αιτήματος πρόσβασης σε «δεδομένα», εισάχθηκε στον πιο πάνω βασικό νόμο με τον ομώνυμο τροποποιητικό *N.216(I)/2015*. Από την προηγηθείσα συζήτηση προκύπτει ότι τέτοιο αίτημα εξετάζεται, εφόσον ικανοποιηθεί αίτημα και εκδοθεί, σχετικά, δικαστικό ένταλμα το οποίο εξουσιοδοτεί την πρόσβαση σε «καταγεγραμμένο περιεχόμενο ιδιωτικής επικοινωνίας», δυνάμει του *άρθρου 23(1)* του *N.92(I)/1996*. Όσον

⁴ (2) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του περί Διατήρησης Τηλεπικοινωνιακών Δεδομένων με Σκοπό τη Διερεύνηση Σοβαρών Ποινικών Αδικημάτων Νόμου, με το δικαστικό ένταλμα που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου δύναται να εξουσιοδοτηθεί πρόσβαση σε δεδομένα, ως αυτά ορίζονται στον περί Διατήρησης Τηλεπικοινωνιακών Δεδομένων με Σκοπό τη Διερεύνηση Σοβαρών Ποινικών Αδικημάτων Νόμο, τα οποία εύλογα πιστεύεται ότι βρίσκονται καταγεγραμμένα σε συσκευές ή αντικείμενα, τα οποία έχουν περιέλθει ή πρόκειται να περιέλθουν στην κατοχή της Αστυνομίας ή οποιουδήποτε ανακριτή, όπως προβλέπεται στο εδάφιο (2) του άρθρου 21.

αφορά το *N.183(I)/2007* και, ειδικά, τις πρόνοιες του για πρόσβαση σε «δεδομένα», ως ο συγκεκριμένος όρος ερμηνεύεται στο *άρθρο 2(1)*, πρέπει, πλέον, να διαβάζεται, υπό το φως της απόφασης στην *Πολιτική Αίτηση Αρ. 97/2018 κ.α. Αναφορικά με την Αίτηση του Ιωάννη Χατζιωάννου κ.α., ημερομηνίας 27.10.2021*. Εν πάση περιπτώσει, οι πιο πάνω χειρισμοί του Επαρχιακού Δικαστηρίου, αναφορικά με την εφαρμογή του *άρθρου 23(1)* σχολιάστηκαν από το Δικαστήριο ως εξής:

«Το πρωτόδικο Δικαστήριο αγνόησε το σημαντικό αυτό καθήκον να εξετάσει και διαμορφώσει ίδια γνώμη, κατά πόσο συντρέχουν και οι τρεις (3) προϋποθέσεις του νόμου. Το Δικαστήριο, στην περίπτωση δεν λειτούργησε σύμφωνα με το Νόμο, δεν εξέτασε κατά πόσο συντρέχουν οι τρεις προϋποθέσεις του Νόμου αλλά ενήργησε εντελώς μηχανικά.»

Στη βάση της συζήτησης που έχει προηγηθεί, η κατάληξη του, ότι ο συγκεκριμένος λόγος ακύρωσης έπρεπε να επιτύχει, κρίνεται ορθή. Συνακόλουθα, την ίδια τύχη πρέπει να έχουν και οι σχετικοί λόγοι έφεσης, οι οποίοι και απορρίπτονται.

Άρθρο 21(4) του Ν.92(I)/1996

Το επόμενο θέμα, εγείρεται με τους λόγους έφεσης 3 και 4 και αφορά στην εφαρμογή του *άρθρου 21(4) του Ν.92(I)/1996*. Η εν λόγω διάταξη, επιβάλλει μια πολύ ουσιαστική απαίτηση, για την οποία το εκδίδον δικαστήριο πρέπει, οπωσδήποτε, να ικανοποιηθεί ότι συντρέχει, στο αρχικό στάδιο εξέτασης της αίτησης. Αναφέρει ότι:

«(4) Καμιά αίτηση από ή εκ μέρους του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δεν μπορεί να υποβληθεί και καμιά εξουσιοδότηση ή έγκριση δεν μπορεί να δοθεί από Δικαστή για πρόσβαση, επιθεώρηση και λήψη καταγεγραμμένου περιεχομένου ιδιωτικής επικοινωνίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, παρά μόνο στις περιπτώσεις που αυτό είναι αναγκαίο-

(α) Προς το συμφέρον της ασφάλειας της Δημοκρατίας· ή

(β) για την αποτροπή, διερεύνηση ή δίωξη σε σχέση με αδικήματα, τα οποία περιλαμβάνονται στην υποπαράγραφο Β της παραγράφου 2 του Άρθρου 17 του Συντάγματος.»

Ο επιτακτικός τρόπος διατύπωσης των προνοιών της πιο πάνω διάταξης είναι ενδεικτικός της σοβαρότητας του εγχειρήματος για την έκδοση δικαστικού εντάλματος, δυνάμει του **άρθρου 23(1) του Ν.92(Ι)/1996**, το οποίο υπενθυμίζεται, επιτρέπει την πρόσβαση σε «καταγεγραμμένο περιεχόμενο ιδιωτικής επικοινωνίας» όπως αναφέρεται στο **άρθρο 21(1)** του ίδιου Νόμου. Επισημαίνεται πως, εφόσον το σχετικό αίτημα εγκριθεί, το ένταλμα εκδίδεται, κατ' εξαίρεση του θεμελιακού δικαιώματος στο **Άρθρο 17.1 του Συντάγματος**, που προνοεί ότι, «Έκαστος έχει το δικαίωμα σεβασμού και διασφάλισης του απορρήτου της αλληλογραφίας ως και πάσης άλλης επικοινωνίας αυτού...», (βλ. **Σιάμισις ν. Αστυνομίας (2011) 2 Α.Α.Δ. 308 σελίδα 320**). Η δυνατότητα προς τούτο, προβλέπεται, συγκεκριμένα, στην **παράγραφο 2**, του **Άρθρου 17**. Σχετική με το υπό εξέταση θέμα, είναι η **υποπαράγραφος Β.(ε)**, αυτού, η οποία προνοεί τα εξής:

«*B. Κατόπιν δικαστικού διατάγματος που εκδόθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου, μετά από αίτηση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, και η επέμβαση αποτελεί μέτρο το οποίο σε μία δημοκρατική κοινωνία είναι αναγκαίο, μόνο προς το συμφέρον της ασφάλειας της Δημοκρατίας ή την αποτροπή, διερεύνηση ή δίωξη των ακόλουθων σοβαρών ποινικών αδικημάτων:*

.....

(ε) *Αδικήματα διαφθοράς για τα οποία προβλέπεται, σε περίπτωση καταδίκης, ποινή φυλάκισης πέντε ετών και άνω.»*

Το *Μέρος IVA - Πρόσβαση σε Καταγεγραμμένο Περιεχόμενο Ιδιωτικής Επικοινωνίας, του Ν.92(Ι)/1996*, προβλέπει τις λεπτομέρειες, αναφορικά με τον τρόπο εφαρμογής της πιο πάνω εξαίρεσης. Εξετάστηκαν, στο βαθμό που απαιτείτο εδώ, με αναφορές στις, σχετικές, πρόνοιες των άρθρων 21, 22 και 23, του εν λόγω Νόμου. Οι πρόνοιες του *άρθρου 21(4)*, εμποτισμένες, όπως συμβαίνει να είναι με την προαναφερθείσα, συνταγματική επιταγή, αναμφίβολα, τυγχάνουν αυστηρής εφαρμογής. Ειδικά, όσον αφορά την *παράγραφο (β)* αυτού, που παρατίθεται πιο πάνω, η αίτηση, πρέπει να αναφέρεται στη διερεύνηση ή τη δίωξη συγκεκριμένης φύσεως σοβαρών ποινικών αδικημάτων. Σύμφωνα με την *υποπαράγραφο Β.(ε), του Άρθρου 17.2 του Συντάγματος*, στην κατηγορία αυτή εμπίπτουν, τα «*αδικήματα διαφθοράς για τα οποία προβλέπεται, σε περίπτωση καταδίκης, ποινή φυλάκισης πέντε ετών και άνω*». Σημειώνεται, πως η αναφορά στην κατηγορία αυτή των αδικημάτων, γίνεται, επειδή, όπως προκύπτει από την αίτηση, κάποια από τα υπό διερεύνηση αδικήματα θεωρείτο ότι ήταν τέτοιας φύσεως. Συγκεκριμένα, όπως αναφερόταν σε αυτή, τα υπό αναζήτηση στοιχεία είχαν σχέση, «*με τη διερεύνηση των πιο κάτω ποινικών αδικημάτων, αριθμός των*

οποίων περιλαμβάνονται στην υποπαράγραφο Β της παραγράφου 2, του Άρθρου 17 του Συντάγματος: ...» και δη της φύσεως υπό το στοιχείο (ε). Η πιο πάνω αναφορά δε, στην αίτηση, σε «αριθμό» αδικημάτων, προδίδει ότι κάποιος άλλος, αδιευκρίνιστος, αριθμός αδικημάτων που αναφέρονται σε αυτή, δεν περιλαμβανόταν στην εξαίρεση του Άρθρου 17.2 του Συντάγματος. Σύμφωνα, όμως, με το άρθρο 21(4), «Καμιά αίτηση από ή εκ μέρους του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δεν μπορεί να υποβληθεί ... παρά μόνο (β) ... σε σχέση με αδικήματα τα οποία περιλαμβάνονται στην υποπαράγραφο Β της παραγράφου 2 του Άρθρου 17 του Συντάγματος». Επομένως, δεδομένου του προηγηθέντος αποσπάσματος, από την αίτηση, η συμπερίληψη σε αυτή, αδιακρίτως, των εν λόγω έντεκα ποινικών αδικημάτων, αυτομάτως, παραβίασε την πιο πάνω πρόνοια.

Επιπρόσθετα, το Επαρχιακό Δικαστήριο, δεν έλαβε υπόψη από το άρθρο 21(4), κάτι πολύ σημαντικό, ήτοι την πρόνοια που το αφορούσε, ειδικά, ότι, «... και καμιά εξουσιοδότηση ή έγκριση δεν μπορεί να δοθεί από Δικαστή για πρόσβαση», για τον ίδιο λόγο, που αναφέρεται πιο πάνω, ότι δεν ήταν επιτρεπτό η αίτηση να υποβληθεί στην πιο πάνω της μορφή. Το Επαρχιακό Δικαστήριο δε, με την αναφορά του στο πρακτικό, ότι «τα συγκεκριμένα δεδομένα συνδέονται ή είναι συναφή με σοβαρά ποινικά αδικήματα», πασιφανώς, δεν εξέτασε το είδος των αναφερομένων στην αίτηση αδικημάτων, όπως παρέλειψε να πράξει, σε

σχέση και με την εφαρμογή του *άρθρου 23(1) του Ν.92(Ι)/1996*. Το Δικαστήριο, αναφερόμενο στο, εν λόγω, υπό εξέταση θέμα, παρατήρησε ότι:

«Η υπό του πρωτόδικου Δικαστηρίου έκδοση των δύο Διαταγμάτων ως η αίτηση, αδιακρίτως ως προς τα υπό διερεύνηση αδικήματα, ήτοι κατά πόσο αυτά συγκαταλέγονται εις το Άρθρο 17(2)(B)(ε) ή εις τα σοβαρά αδικήματα, ως αυτά καθορίζονται εις το άρθρο 2, του Ν.183(1)/2007, πάσχει και κατά συνέπεια και ο λόγος αυτός επιτυγχάνει».

Η πιο πάνω παρατήρηση του Δικαστηρίου, είναι, εν μέρει, ορθή. Οι πρόνοιες του *άρθρου 21(4)* δεν εφαρμόζονται σε σχέση με το *Ν.183(Ι)/2007*. Εν πάση περιπτώσει, το Επαρχιακό Δικαστήριο παρέλειψε να εξετάσει και να βεβαιωθεί ποια από τα αναφερόμενα στην αίτηση ποινικά αδικήματα, ενέπιπταν στην *υποπαράγραφο Β.(ε) του Άρθρου 17.2 του Συντάγματος*, προς ικανοποίηση του *άρθρου 21(4) του Ν.92(Ι)/1996*. Δεν εξέτασε καν, αν υπήρχαν τέτοια αδικήματα στο συγκεκριμένο κατάλογο της αίτησης, και να περιορίσει το εκδιδόμενο ένταλμα, μόνο, σε αυτά. Με βάση το *άρθρου 23(1) του Νόμου*, μπορούσε το ίδιο, να προβεί σε τροποποιήσεις και να επιβάλει όρους, για την έκδοση του αιτηθέντος εντάλματος, δεδομένου, μάλιστα, ότι και η εφαρμογή των κριτηρίων σε αυτό, όπως έχει καταδειχθεί, πρέπει να διενεργείται σε σχέση με συγκεκριμένα αδικήματα. Το Επαρχιακό Δικαστήριο, με την έκδοση του υπό εξέταση εντάλματος, ενήργησε καθ' υπέρβαση της εξουσίας του δυνάμει του *άρθρου 21(4)*. Επομένως, ούτε και η πτυχή αυτή της έφεσης μπορεί να επιτύχει.

Υπό τύπο, γενικής, παρατήρησης, είναι ορθό να λεχθεί ότι η απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου, όπως αυτή καταγράφεται, ειδικά, στο πρακτικό, απέτυχε να ικανοποιήσει συγκεκριμένες βασικές απαιτήσεις των προνοιών των *άρθρων 21 και 23 του Ν.92(Ι)/1996*. Για την ακρίβεια, προέβη σε λανθασμένο χειρισμό της ενώπιον του αιτήσεως, όπως εξηγείται, προηγουμένως. Επ' ευκαιρία, λοιπόν, παρατηρείται, επίσης, ότι σε περίπτωση αίτησης δυνάμει των προνοιών του, πιο πάνω, νόμου, το εκδίδον δικαστήριο, μπορεί να καταγράψει την απόφαση του, συναφώς, σε πρακτικό το οποίο να καταλήγει με διαταγή για έκδοση ή απόρριψη δικαστικού εντάλματος, αναλόγως της περίπτωσης ή να την καταγράψει σε ξεχωριστό πρακτικό. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να παραθέτει, σ' αυτό, την κρίση του, με σαφήνεια, αναφορικά με τη συνδρομή ή μη των απαιτήσεων του *Ν. 92(Ι)/1996*, για την έκδοση τέτοιου δικαστικού εντάλματος, στη βάση του περιεχομένου της αίτησης και της υποστηρικτικής, αυτής, ενόρκου δηλώσεως. Αναλόγως της περίπτωσης, μια τέτοια απόφαση μπορεί να είναι σύντομη, εφόσον τούτο επιβάλλεται από τις περιστάσεις, συνήθως, επείγουσας υποβολής της, σχετικής, αίτησης. Στο πλαίσιο, ανωτέρω, είναι επιτρεπτή η προσκόμιση από τον αιτητή συνταγμένου αιτιολογικού και δικαστικού εντάλματος, ιδιαιτέρως προσεγμένα, το περιεχόμενο και οι όροι των οποίων, ωστόσο, υπόκεινται στην κρίση του εκδίδοντος δικαστηρίου, όπως προνοείται στο *άρθρο 23(1) του Ν.92(Ι)/1996*.

Για τους πιο πάνω λόγους, η έφεση δεν μπορεί να επιτύχει και απορρίπτεται. Συνακόλουθα, παρέλκει η εξέταση της αντέφεσης. Επιδικάζονται έξοδα προς όφελος των εφεσιβλήτων και σε βάρος του εφεσεϊόντος, τα οποία καθορίζονται στο ποσό των €3.000 πλέον Φ.Π.Α.

Α.Ρ. ΛΙΑΤΣΟΣ, Π.

Γ.Ν. ΓΙΑΣΕΜΗΣ, Δ.

Λ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ-ΑΝΔΡΕΟΥ, Δ.

Ν.Γ. ΣΑΝΤΗΣ, Δ.

ΣΤ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ, Δ.